

Stanovisko Výboru regionů – Víceúrovňová správa při podpoře strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2020 a při provádění mezinárodních aičijských cílů

(2014/C 271/09)

Zpravodajka paní Kadri Tillemann (EE/ELS), předsdkyně rady obce Keila

Odkaz dopis místopředsedy Evropské komise ze dne 13. prosince 2013

I. POLITICKÁ DOPORUČENÍ

VÝBOR REGIONŮ

A. Víceúrovňová správa biologické rozmanitosti při provádění strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2020 a rozhodnutí Úmluvy o biologické rozmanitosti X/22

1. bere na vědomí, že vedoucí představitelé EU se v březnu 2011 zavázali k plnění hlavního cíle, jímž je „zastavit do roku 2020 v EU úbytek biologické rozmanitosti a degradaci ekosystémových služeb a v maximálním proveditelném rozsahu je obnovit a současně zvýšit příspěvek EU k odvrácení úbytku biologické rozmanitosti v celosvětovém měřítku“. Strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2020, jak ji přijala Evropská komise v květnu 2011 ⁽¹⁾ a schválila Rada ⁽²⁾, zahrnuje šest hlavních cílů a dvacet opatření, jež mají EU pomoci dosáhnout cíle biologické rozmanitosti do roku 2020;
2. uznává, že strategie EU má celosvětový mandát. Interpretuje celosvětové cíle a závazky, které EU přijala na 10. zasedání konference smluvních stran (COP 10) Úmluvy OSN o biologické rozmanitosti (CBD) v roce 2010, konkrétně strategický plán pro biologickou rozmanitost na období 2011–2020 (rozhodnutí X/2) včetně 20 aičijských cílů v oblasti biologické rozmanitosti na rok 2020 ⁽³⁾;
3. připomíná, že ztráta biologické rozmanitosti je celosvětovým problémem, který s sebou nese vážné environmentální, zdravotní a socioekonomické důsledky, jež negativně ovlivňují kvalitu lidského života. Jedná se o jev vyvolaný celou řadou příčin, z nichž nejvýraznější je lidská činnost;
4. upozorňuje na to, že místní a regionální orgány ⁽⁴⁾ mají zásadní roli při praktickém plnění unijních a mezinárodních cílů v oblasti biologické rozmanitosti, a tedy při pomoci vládám jednotlivých států předcházet další ztrátě biologické rozmanitosti. Místní a regionální orgány mají v důsledku pokračující decentralizace v mnoha členských státech stále větší odpovědnost za provádění politik týkajících se biologické rozmanitosti;
5. zdůrazňuje význam uplatňování zásad bílé knihy VR o víceúrovňové správě a Listiny víceúrovňové správy v Evropě, kterou VR přijal v dubnu 2014, ⁽⁵⁾ při provádění strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti a aičijských cílů. VR chápe víceúrovňovou správu věcí veřejných jako koordinované působení EU, členských států a místních a regionálních orgánů založené na partnerství, a to ve všech fázích politického cyklu, od vypracovávání politik Evropské unie až po jejich provádění. Správa biologické rozmanitosti a ekosystémových služeb znamená ucelené nástroje politiky a pravomoci pro všechny úrovně státní správy;
6. vyzývá Evropskou komisi, aby provedla hodnocení členských států, pokud jde o víceúrovňovou správu biologické rozmanitosti a aktivní úlohu regionální a místní samosprávy v jejím rámci. Tentýž dokument by měl určit oblasti, v nichž je biologická rozmanitost ohrožena v důsledku absence modelu správy propojujícího úroveň členského státu, regionální a místní samosprávy a příslušných hospodářských a sociálních zainteresovaných stran, a poskytnout doporučení, jak tyto hrozby řešit;

⁽¹⁾ COM(2011) 244 final.

⁽²⁾ Závěry Rady pro životní prostředí ze dne 21. června a ze dne 19. prosince 2011.

⁽³⁾ <http://www.cbd.int/decision/cop/default.shtml?id=12268>.

⁽⁴⁾ Toto stanovisko používá výraz „místní a regionální orgány“ tak, jak se používá v kontextu EU. V kontextu OSN a CBD, kde se regiony rozumí nadnárodní/světové regiony, tento výraz znamená „místní orgány a samosprávy na nižší než celostátní úrovni“.

⁽⁵⁾ CDR273-2011_FIN_AC; COR 2014-01728-00-00-RES-TRA.

7. vítá v této souvislosti, že strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2020 uvádí, že „společné cíle EU a Úmluvy o biologické rozmanitosti je třeba plnit prostřednictvím akcí na místní i vnitrostátní úrovni a úrovni EU“ a že Evropská komise usiluje o vybudování účinných dlouhodobých partnerství se „zúčastněnými stranami zapojenými do územního plánování a využívání půdy při provádění strategií v oblasti biologické rozmanitosti na všech úrovních“;

8. zdůrazňuje význam rozhodnutí Úmluvy o biologické rozmanitosti X/22⁽⁶⁾, jež zahrnuje „Akční plán v oblasti biologické rozmanitosti pro samosprávy na nižší než celostátní úrovni, města a jiné místní orgány (2011–2020)“, a rozhodnutí Úmluvy o biologické rozmanitosti XI/8(A)⁽⁷⁾. VR považuje rozhodnutí X/22 za jedinečné v tom smyslu, že představuje nejmodernější rozhodnutí o „víceúrovňové správě“ v rámci mnohostranné dohody o životním prostředí;

9. připomíná, že stanovisko VR připravované k 10. zasedání konference smluvních stran (COP 10) Úmluvy o biologické rozmanitosti⁽⁸⁾ a delegace VR na tomto zasedání důrazně podpořily přijetí rozhodnutí Úmluvy o biologické rozmanitosti X/22. VR kromě toho v memorandu o porozumění podepsaném s UNEP v roce 2012 souhlasil, že podpoří provádění tohoto rozhodnutí Úmluvy o biologické rozmanitosti;

10. vyzývá členské státy, aby realizovaly závazky, jež přijaly v rozhodnutí Úmluvy o biologické rozmanitosti X/22, a zlepšily správní mechanismy a právní a dobrovolné nástroje k zapojení a podpoře místních a regionálních orgánů v místních a regionálních opatřeních v oblasti biologické rozmanitosti a aby přitom vzaly v úvahu úkol, cíle a orientační seznam opatření obsažených v rozhodnutí X/22 a cíle a opatření strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2020;

11. vítá, že se Rada ve svých závěrech ze dne 12. června 2014⁽⁹⁾ v souvislosti s 12. zasedáním konference smluvních stran (COP 12) Úmluvy OSN o biologické rozmanitosti (CBD) v říjnu 2014 zmínila o úloze místních a regionálních orgánů v dosahování pokroku při provádění strategického plánu Úmluvy o biologické rozmanitosti do roku 2020 a při realizaci aičijských cílů v oblasti biologické rozmanitosti. Vyzývá Radu, aby ve svých budoucích závěrech k zasedáním konference smluvních stran Úmluvy OSN o biologické rozmanitosti zohledňovala koncepci víceúrovňové správy tím, že bude připisovat větší význam místním a regionálním orgánům jakožto zúčastněným subjektům veřejné správy oproti ostatním neveřejným subjektům v procesu plnění této úmluvy;

12. usiluje o sdílení svých zkušeností s víceúrovňovou správou v oblasti biologické rozmanitosti a s prováděním rozhodnutí Úmluvy o biologické rozmanitosti X/22 s místními a regionálními orgány z jiných částí světa, a z toho důvodu chce jako pozorovatel doprovázet delegaci EU na konferenci smluvních stran (COP 12) Úmluvy o biologické rozmanitosti v říjnu 2014, a tak stavět na účasti VR na COP 10 a na jeho memorandu o porozumění s UNEP, aby zajistil, že názor místních a regionálních orgánů EU bude náležitě zastoupen;

B. Úloha evropských místních a regionálních orgánů a nezbytná podpora ze strany členských států při provádění strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2020 a aičijských cílů

13. upozorňuje na to, že zadal studii k tématu „Víceúrovňová správa našeho přírodního kapitálu“⁽¹⁰⁾, jež má podpořit toto stanovisko a analyzovat spolupráci mezi členskými státy a jejich místními a regionálními orgány, inovativní kroky místních a regionálních orgánů a stávající osvědčené postupy a také poskytnout podrobnější praktická doporučení ke zlepšení víceúrovňové správy;

14. vybízí místní a regionální orgány, aby šly příkladem, a velmi vítá strategie, opatření a inovativní přístupy, jež některé místní a regionální orgány přijaly k udržitelné ochraně a řízení biologické rozmanitosti a ekosystémů. Vítá také prospěšné iniciativy, jež některé členské státy již přijaly na podporu svých místních a regionálních orgánů. Tyto kroky se staly vzorem pro následující politická doporučení;

⁽⁶⁾ <http://www.cbd.int/decision/cop/default.shtml?id=12288>.

⁽⁷⁾ <http://www.cbd.int/decision/cop/default.shtml?id=13169>.

⁽⁸⁾ CdR 112/2010 fin.

⁽⁹⁾ Závěry Rady pro životní prostředí, http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_Data/docs/pressdata/en/envir/143185.pdf.

⁽¹⁰⁾ Studie provedená společností Ecologic/ICLEI v červnu 2014, <http://cor.europa.eu/en/documentation/studies/Pages/studies-2014.aspx>.

Zapojení do vnitrostátních strategií a správy

15. vyzývá členské státy, aby zajistily nebo zlepšily zapojení místních a regionálních orgánů do přípravy, přezkumu a provádění vnitrostátních strategií a akčních plánů v oblasti biologické rozmanitosti například zahrnutím národních sdružení místních a regionálních orgánů do komisí/řídících výborů pro biologickou rozmanitost;

16. vybízí členské státy, aby ve spolupráci s národními sdruženími místních a regionálních orgánů ve své zemi dále rozvíjely pokyny, iniciativy v oblasti budování kapacit a služby poskytující praktické rady týkající se regionálních a místních strategií, akčních plánů a opatření v oblasti biologické rozmanitosti;

17. důrazně vybízí regionální orgány, aby vypracovaly regionální strategie a akční plány v oblasti biologické rozmanitosti, a města a obce, aby vypracovaly místní strategie a akční plány v oblasti biologické rozmanitosti, a oceňuje iniciativy, jež byly v této oblasti již provedeny. Mohou totiž poskytnout jak ucelenou vizi, tak praktický rámec pro udržitelnou správu biologické rozmanitosti na nižší než celostátní úrovni a zohlednit při tom cíle v oblasti biologické rozmanitosti formulované na úrovni jednotlivých zemí, EU a Úmluvy o biologické rozmanitosti;

18. vybízí členské státy, aby podpořily, například ve spolupráci s vnitrostátními sdruženími místních a regionálních orgánů, navazování vztahů mezi svými místními a regionálními orgány v zájmu posílení řízení biologické rozmanitosti a vytvoření nebo finančního podpoření vnitrostátních ocenění či systémů uznání, jež by podpořily kroky místních a regionálních orgánů v oblasti biologické rozmanitosti;

19. vybízí místní a regionální orgány, aby napříč svými administrativními odděleními přijaly komplexní přístup k biologické rozmanitosti, budovaly ve svých administrativách kapacity a co nejlépe využívaly projekty na budování správních kapacit, balíčků odborné přípravy nebo poradenství, jež jsou místním a regionálním orgánům poskytovány na vnitrostátní, evropské nebo mezinárodní úrovni. Vybízí je také, aby posílily svoji spolupráci v oblasti biologické rozmanitosti v rámci sdružení, sítí nebo platformů místních a regionálních orgánů na vnitrostátní, unijní a mezinárodní úrovni jako důležitý prostředek ke sdílení zdrojů a zkušeností, aby se vypořádaly se společnými výzvami a poskytly členským státům, EU a Úmluvě o biologické rozmanitosti společně rady v oblasti politik;

20. žádá členské státy, aby zlepšily koordinaci s místními a regionálními orgány při přípravě vnitrostátních postojů a následných kroků v souvislosti se společným prováděcím rámcem strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti nebo s vnitrostátními (vykazovacími) činnostmi vztahujícími se k Úmluvě o biologické rozmanitosti;

21. vyzývá členské státy, aby v koordinaci s místními a regionálními orgány společně vypracovaly kompatibilní ukazatele, které umožní porovnávat v jednotlivých oblastech strategií pro biologickou rozmanitost stav a vývoj situace na různých úrovních činnosti;

Důraznější provádění právních předpisů EU týkajících se ochrany přírody

22. znovu opakuje, že členské státy a místní a regionální orgány musí účinně a rychle spolupracovat, aby dokončily přípravu plánů péče o lokality sítě Natura 2000 nebo jim rovnocenných nástrojů, v nichž budou stanovena opatření ochrany a obnovy nezbytná pro dosažení cíle č. 1 strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti;

Zachování a obnova ekosystémů a jejich služeb

23. doufá, že dojde ke kolektivnímu úsilí členských států a místních a regionálních orgánů za účelem dosažení cíle 2 strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2020, jenž usiluje o obnovu alespoň 15 % poškozených ekosystémů do roku 2020 a zastavení ztráty biologické rozmanitosti a poškozování ekosystémů, jakož i obnovu ekosystémů všude v Evropě, a ne pouze v lokalitách sítě Natura 2000;

24. opakuje svoji výzvu⁽¹⁾ místním a regionálním orgánům, aby uplatňovaly zásadu „nulové čisté ztráty biologické rozmanitosti a ekosystémových služeb“ v urbanistickém a územním plánování, při povolování bytové, průmyslové, zemědělské, rybářské, lesnické, rekreační, turistické, energetické nebo dopravní infrastruktury a finanční pomoci tak, že zajistí opatření k náhradě/vyrovnání škody za jakékoli zbývající nevyhnutelné negativní dopady na biologickou rozmanitost a ekosystémové služby;

⁽¹⁾ CDR4577-2013_00_00_TRA_AC.

25. připomíná, že je v prvé řadě nutné předcházet poškození ekosystémů a obnovovat funkce poškozených ekosystémů, jelikož opatření k řešení důsledků ekologické nerovnováhy vzniklé lidskou činností jsou vždy nákladnější, trvají delší dobu a, co je nejpodstatnější, jejich výsledky nejsou zaručeny;

26. zdůrazňuje význam celostátních, regionálních a místních studií v rámci projektu TEEB (Ekonomie ekosystémů a biologická rozmanitost – The Economics of Ecosystems and Biodiversity) o hodnotě ekosystémových služeb a potřebě uplatňovat tento přístup na místní projekty, aby se tak ukázaly například sociálně-ekonomické přínosy celostátně, regionálně a místně chráněných oblastí, a také potřebu začlenit hodnotu přírodního kapitálu do celostátních, regionálních a místních postupů plánování, vykazování/podávání zpráv a přípravy rozpočtu s cílem podpořit opatření č. 5 strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti;

27. domnívá se, že ekonomické posouzení ekosystémových služeb může být sice užitečné při provádění analýz návratnosti, aby se mohlo rozhodnout mezi protichůdnými cíli, má však své metodické a etické problémy. VR proto podporuje alternativní a flexibilní způsoby posouzení nákladů spojených se ztrátou biologické rozmanitosti, včetně těch, které uvedl ve svém stanovisku CdR 4577/2013 fin;

28. považuje za nutné poskytnout podporu úsilí místních a regionálních orgánů při zlepšování stavu znalostí o biologické rozmanitosti, ekosystémech a jejich službách a mapování založeného na geografických informačních systémech (GIS) za využití měřítek vhodných pro místní/regionální plánování a monitorování stavu ekosystémů a zároveň zohlednit tyto potřeby při mapování a posuzování ekosystémů a jejich služeb v Evropě a podpořit místní a regionální orgány při správě prostorových údajů o životním prostředí způsobem, jenž je v souladu s INSPIRE, aby se usnadnila výměna údajů a přeshraničně propojila zelená infrastruktura;

29. poukazuje na to, že je třeba uvést do provozu portály, jež budou sloužit jako důležitý zdroj aktuálních internetových informací o biologické rozmanitosti pro místní a regionální orgány a zainteresovanou veřejnost a budou pravidelně ověřovány a udržovány, a vítá vytvoření celounijního digitálního atlasu MAES;

30. poukazuje na to, že urbanizace je nejen výzvou, ale také příležitostí k udržování a řízení ekosystémových služeb. Je jasné nutné zvážit vzájemné propojení hybných sil a dopadů i vstupních a výstupních toků, jež města propojují s ekosystémy uvnitř i vně jejich území. Městské regiony by měly být vybízeny k tomu, aby převzaly více odpovědnosti za prosazování a rozvoj metod sjednocujících přírodní prostředí a potřeby a prosperitu lidí, a v tomto smyslu by měly být i podporovány. Je rovněž nutné upozornit na význam krajiny coby výrazu vztahu člověka k jeho okolí a na odpovědnost za správu krajiny, což má významné dopady na biologickou rozmanitost. Připomíná význam Evropské úmluvy o krajině z roku 2000 a zdůrazňuje, že je příhodné hledat synergie se strategií v oblasti biologické rozmanitosti;

31. upozorňuje na ekonomickou perspektivu rozvoje ekosystémových služeb – život v mezích zdravých ekosystémů a posilování jejich hodnoty přirozeně podpoří nejdůležitější aspekty zelené ekonomiky, tedy udržitelný hospodářský pokrok, snižování znečištění a účinné využívání zdrojů. V zájmu využití přínosů zelené ekonomiky v oblasti řízení ekosystémů by jeho procesy měly být začleněny do rozhodovacích postupů na všech úrovních správy (tj. místní, regionální, celostátní a celosvětové), aby se podpořila racionalizace využívání zdrojů;

32. zdůrazňuje potenciál zelené infrastruktury jako integrovaného a multifunkčního územního nástroje pro provádění zásad víceúrovňové správy při správě a ochraně biologické rozmanitosti a při zkvalitňování územních ekosystémových služeb, který přispívá k územní agendě strategie Evropa 2020 prostřednictvím posílení soudržnosti a územní identity;

Zavádění zelené infrastruktury

33. znovu opakuje svoji výzvu⁽¹²⁾, aby místní a regionální orgány zavedly, udržovaly a monitorovaly venkovskou a městskou zelenou infrastrukturu, zejména prostřednictvím svých povinností v oblasti územního, městského a prostorového plánování, předpisů o využívání půdy, postupů pro schválení územního rozhodnutí, stavebních norem, nařízení a kodexů;

⁽¹²⁾ CDR4577-2013_00_00_TRA_AC.

34. vyzývá členské státy, aby podpořily místní a regionální iniciativy v oblasti řízení a plánování zelené infrastruktury tím, že jim poskytnou nezbytné zdroje, jasné pokyny a směřování, včetně určení vnitrostátní zelené infrastruktury/ekologických sítí, a ustanovení ve vnitrostátních zákonech/politikách týkajících se prostorového plánování, aby místní a regionální orgány zvážily zajištění zelené infrastruktury ve svých systémech prostorového, městského a územního plánování;

35. zdůrazňuje, že v zájmu účinného zavádění zelené infrastruktury musí členské státy a místní a regionální orgány zachovat a rozvinout stávající a vytvořit nové programy pro přeshraniční spolupráci místních a regionálních orgánů v makroregionálním a celoevropském měřítku a pro decentralizovanou rozvojovou spolupráci s cílem podpořit a zúročit společné a integrované úsilí v oblasti ochrany a řízení biologické rozmanitosti;

Zapojení širší veřejnosti, zainteresovaných stran a partnerů

36. upozorňuje na to, že místní komunity často mají znalosti vycházející z tradičních nebo osobních zkušeností, pokud jde o způsobilost přírodních zdrojů zajišťovat potřeby a obživu těchto komunit. Tato schopnost, bude-li přiměřeně podporována a účinně začleněna do navrhování a plánování politiky v oblasti biologické rozmanitosti, může usnadnit udržování a obnovu ekosystémových služeb. Vybízí členské státy, aby vytvořily vnitrostátní iniciativy, jejichž cílem by byla podpora soběstačných partnerství místních komunit přispívajících k dosažení vnitrostátních cílů biologické rozmanitosti;

37. zdůrazňuje, že místní a regionální orgány mají při informování, vzdělávání a zvyšování veřejného povědomí významnou úlohu. Širší veřejnost není příliš obeznámena s cíli politiky v oblasti biologické rozmanitosti. Je však zásadní, aby si občané a širší skupiny zainteresovaných subjektů byli vědomi toho, co je v sázce. VR považuje propagaci vědeckých iniciativ občanů za důležitou metodu zapojení a vzdělávání lidí a účinného využívání místních znalostí. Vybízí také členské státy, aby byly místním a regionálním orgánům při výše uvedených činnostech nápomocny například prostřednictvím odpovídajícího vnitrostátního informačního systému;

38. poukazuje na to, že místní a regionální orgány musí nadále vyvíjet a zintenzivnit své úsilí o zvýšení informovanosti všech zainteresovaných stran a veřejnosti o cílech v oblasti biologické rozmanitosti a za tímto účelem musí zavést cílené informační programy nebo pokročit v jejich provádění;

39. vybízí místní a regionální orgány, aby podpořily a formálně schválily nová partnerství více zúčastněných stran zahrnující soukromé podniky, občanskou společnost včetně environmentálních nevládních organizací a výzkumnou obec a navázaly s těmito partnery místní či regionální spolupráci. Cílem je efektivní využívání vnitrostátního nebo evropského financování (např. Horizont 2020), a podpora dobrovolných závazků klíčových odvětví, jako jsou sdružení nebo podniky v odvětví zemědělství, cestovního ruchu a venkovních sportů;

40. klade důraz na potřebu toho, aby všechny zúčastněné správní úrovně zajistily úspěšné a komplexní zapojení zainteresovaných subjektů do procesu plánování a provádění politiky v oblasti biologické rozmanitosti, protože to pravděpodobně přinese dobré sociální výsledky, např. lepší všeobecné pochopení hodnot zainteresovaných subjektů, větší důvěru a přenos znalostí. Sem patří osvědčené participativní postupy, například při vyhledávání chráněných oblastí;

Boj proti nepůvodním invazním druhům

41. očekává, že budoucí nařízení Evropského parlamentu a Rady o prevenci a regulaci zavlečení či vysazování a šíření invazních nepůvodních druhů⁽¹³⁾ pomůže místním a regionálním orgánům vypořádat se s touto závažnou hrozbou pro místní biologickou rozmanitost, ekosystémové služby, jakož i pro lidské zdraví a hospodářství. V souvislosti s právním rámcem EU týkajícím se invazních nepůvodních druhů a směrem udávaným vnitrostátními předpisy a programy a přeshraničními iniciativami jsou místní a regionální orgány nejlépe připraveny k tomu, aby přijaly účinné kroky k monitorování, prevenci, odstraňování, bránění šíření a kontrole těchto druhů a poskytovaly podporu a místní znalosti s cílem nalézt nezbytnou rovnováhu mezi příslušnými sociálně-ekonomickými a environmentálními zájmy a zlepšit pochopení problému ze strany veřejnosti;

⁽¹³⁾ Návrh Evropské komise, COM(2013) 620 final.

Začleňování a financování biologické rozmanitosti

42. konstatuje, že biologická rozmanitost je meziodvětvový problém. Zachování biologické rozmanitosti by v zájmu účinného provádění politiky mělo být začleněno do programů různých odvětví celostátní, regionální a místní správy (územní plánování, urbanismus, zemědělství, lesnictví, rybolov, krajina, energetika, změna klimatu, zdravotnictví, doprava, bydlení, využívání půdy atd.) v souladu s doporučeními strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2020 a aičijských cílů Úmluvy o biologické rozmanitosti;

43. upozorňuje na to, že je zvláště potřebné, aby orgány na všech úrovních správy uznaly a řešily otázku biologické rozmanitosti v zemědělství vzhledem k významnému potenciálu, pokud jde o biologickou rozmanitost druhů, plemen či odrůd a genetických zdrojů zemědělského zájmu a zemědělského ekosystému obecně;

44. vyzývá místní a regionální orgány a členské státy, aby podle požadavků strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti lépe zaměřovaly finanční prostředky z EZFRV na ochranu biologické rozmanitosti, včetně zařazení kvantifikovaných cílů biologické rozmanitosti do regionálních programů rozvoje venkova a účelného umístění zemědělsko-environmentálních opatření a vyčleňování rozpočtových prostředků určených na tato opatření. Za tímto účelem by bylo zvláště užitečné podporovat iniciativy místního rozvoje týkající se biologické rozmanitosti, v nichž mají komunity vedoucí úlohu (např. zemědělci a lesníci, aby se dosáhlo kontinuity krajinných prvků a ochrany genetických zdrojů);

45. vybízí členské státy a místní a regionální orgány, aby zajistily nejvýhodnější využití příležitostí k financování poskytovaných EFRR, neboť biologická rozmanitost a ekosystémy jsou vůbec poprvé zahrnuty mezi cíle, a tak opatřují dodatečné prostředky k financování zavádění ekologické infrastruktury;

46. zdůrazňuje význam programu LIFE pro projekty místních a regionálních orgánů v oblasti biologické rozmanitosti a zelené infrastruktury a naléhá na národní kontaktní místa programu LIFE, aby úzce spolupracovala s místními a regionálními orgány a s regionálními kontaktními místy tohoto programu při přípravě žádostí pro program LIFE. Uvítal by také, aby se v rámci nové kategorie financování v podobě integrovaných projektů programu LIFE zvýšila podpora pro regionální projekty a mobilizovala se podpora z jiných unijních, vnitrostátních a soukromých fondů ⁽¹⁴⁾;

47. vybízí místní a regionální orgány, aby s podporou členských států zkoumaly inovativní způsoby financování, například včetně soukromých či podnikových nadací nebo nadací podle veřejného práva, regionálních nebo celostátních loterií, partnerství veřejného a soukromého sektoru, projektů obnovy rašelinišť či lesů za účelem pohlcování uhlíku, daňových pobídek, plateb do režimů ekosystémových služeb, dobrovolného označování/certifikace nebo partnerství místních podniků. Příjmy z vydávání povolení v oblasti územního plánování a stavebních povolení by měly být přímo přidělovány na místní a regionální iniciativy týkající se biologické rozmanitosti;

48. vyzývá místní orgány, aby na všech úrovních financování efektivně zastavovaly dotace a daňová opatření poškozující biologickou rozmanitost;

49. zdůrazňuje význam vnitrostátního spolufinancování projektů EU, aby místní a regionální orgány mohly požádat o spolufinancované projekty EU týkající se biologické rozmanitosti, a zlepšily tak svoji schopnost využívat příležitostí k tomu, aby se v rámci operačních programů fondů EU financovala řešení v oblasti biologické rozmanitosti a zelené infrastruktury přizpůsobených konkrétním lokalitám, a investovaly do nezbytného budování kapacit napříč odvětvími, do spolufinancování a do budování sítí. Uznává také význam vnitrostátních programů financování, z nichž místní a regionální orgány získávají finanční prostředky na (pilotní) akce přispívající k vnitrostátním cílům v oblasti biologické rozmanitosti;

C. Prvky ke zvážení Evropskou komisí v jejím přezkumu strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2020 v polovině období

50. domnívá se, že přezkum Evropské komise v polovině období by měl vzít v úvahu jakékoli změny, k nimž došlo od zahájení strategie v roce 2011 do přezkumu v polovině období v roce 2015, zejména nový finanční rámec a fondy EU na období 2014–2020 a fakt, že mnoho opatření strategie má být zavedeno před přezkumem v polovině období. VR v této souvislosti důrazně podporuje názor Rady, že by Evropská komise měla doporučit další opatření ⁽¹⁵⁾, a přispět tak ke zvýšení účinnosti druhé fáze provádění strategie, aby se zajistilo, že hlavního cíle strategie bude dosaženo do roku 2020;

⁽¹⁴⁾ CdR 86/2012 fin.

⁽¹⁵⁾ Závěry Rady pro životní prostředí ze dne 19. prosince 2011.

51. souhlasí s Evropským parlamentem, že zásadní zkouškou závazku EU k dosažení cílů v oblasti biologické rozmanitosti bude konečné poskytnutí nových finančních prostředků EU na období 2014–2020 určených pro tento cíl. Selhání první strategie EU v roce 2010 bylo zapříčiněno nedostatečným začleněním ochrany biologické rozmanitosti do ostatních politik EU⁽¹⁶⁾. Pro tento účel je potřebná metodika pro sledování výdajů souvisejících s oblastí biologické rozmanitosti v celém rozpočtu EU, jež bude podobná metodice vypracovávané pro výdaje související s oblastí klimatu;

52. zdůrazňuje význam ekologizace jakožto ústředního prvku společné zemědělské politiky (SZP) v zájmu dosažení cílů v oblasti biologické rozmanitosti. Je nezbytné, aby přezkum SZP v polovině období jednoznačně zajistil, že ekologizace přinese skutečné zlepšení ekologického stavu krajiny, včetně biologické rozmanitosti ve venkovských oblastech celé Evropy;

53. je přesvědčen o značném potenciálu zelené infrastruktury jako účinného nástroje k zastavení ztráty biologické rozmanitosti a předcházení roztržitosti stanovišť, a proto očekává, že přezkum strategie naznačí klíčové prvky ke zvážení ve zprávě Komise o pokroku v oblasti zelené infrastruktury, jež má být předložena do konce roku 2017, a že zejména stanoví, aby byl v roce 2018 předložen návrh na právní předpis EU o TEN-G, transevropské zelené infrastruktuře (jako součásti rozpočtu EU na období po roce 2020), a znovu opakuje svá předchozí doporučení v tomto směru;

54. připomíná, že Evropskou komisi požádal⁽¹⁷⁾, aby do evropských právních předpisů zavedla cíl nulové čisté ztráty biologické rozmanitosti a ekosystémových služeb se zohledněním činnosti Evropské komise v oblasti opatření 7b strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2020;

55. vyzývá Evropskou komisi, aby ustavila režim závazků a odměn pro města a regiony za výsledky v oblasti biologické rozmanitosti a platformu pro výměny, jež by evropským místním a regionálním orgánům připsala úspěšné a významné příspěvky k dosažení strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti. VR v této souvislosti uznává nové ocenění Natura 2000, jež je nicméně určeno široké škále zainteresovaných subjektů;

56. požaduje, aby BISE (Evropský informační systém pro biologickou rozmanitost) rozšířil dostupnost lokalizovanějších údajů s vysokým rozlišením z ekosystémových služeb a dalších údajů z monitorování tím, že zahrne i údaje shromažďované regionálními středisky pro sledování biologické rozmanitosti a úhrnnými údaji z měst (jako je hodnocení měst EU vycházející například z indexu biologické rozmanitosti měst, tzv. singapurského indexu) s cílem podpořit sdílení údajů a informací mezi městy a regiony, více regionálně rozlišené poradenství v oblasti politik EU a s cílem usnadnit podávání zpráv o pokrocích na regionální/místní úrovni v Evropě;

57. poukazuje na to, že je třeba účinně pokračovat v dialogu a spolupráci EU s klíčovými partnery v kandidátských a potenciálních kandidátských zemích, a pomoci jim tak s vypracováním a úpravou jejich politiky, aby se dosáhlo cílů biologické rozmanitosti do roku 2020. místní a regionální orgány EU by mohly poskytnout podporu, kterou vyžadují místní a regionální orgány ze zemí mimo EU, aby byly schopné přispět k dosažení unijních a celosvětových cílů v oblasti biologické rozmanitosti. Tuto podporu by mohly poskytnout sdílením svých znalostí a osvědčených postupů a prostřednictvím příslušných smíšených poradních výborů a pracovních skupin VR i prostřednictvím ARLEM a CORLEAP. V této souvislosti VR vyzývá Evropskou komisi, aby podpořila decentralizovanou rozvojovou spolupráci mezi místními a regionálními orgány v EU a místními a regionálními orgány v rozvojových zemích v rámci nového nástroje EU Biologická rozmanitost pro život (B4Life);

58. požaduje, aby strategie EU uznala a zajistila další podporu zapojení místních orgánů jako klíčových partnerů programu BEST, jež podporuje ochranu a udržitelné využívání jedinečné biologické rozmanitosti na územích, která se nacházejí v nevzdálenějších regionech a zámořských zemích a územích Unie;

D. Prvky ke zvážení Evropskou komisí při podávání budoucích zpráv Úmluvě o biologické rozmanitosti o rozhodnutí X/22

59. vyzývá Evropskou komisi, aby kladla důraz na to, že přikládá značný význam rozhodnutí Úmluvy o biologické rozmanitosti X/22 a jeho provádění v Evropě;

⁽¹⁶⁾ Usnesení EP (2011/2307(INI)).

⁽¹⁷⁾ CDR4577-2013_00_00_TRA_AC.

60. vyzývá Evropskou komisi, aby zdůraznila, že v EU došlo ke konsensu, pokud jde o to, že je velmi zapotřebí, aby instituce EU, členské státy a místní a regionální orgány přistoupily víceúrovňovým, kooperativním a integrovaným způsobem k plnění aičijských cílů v oblasti biologické rozmanitosti a souvisejících cílů strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti. Ačkoli již v tomto směru bylo dosaženo značného pokroku a v různých členských státech existuje několik osvědčených postupů, přetrvává pocit, že proces víceúrovňové spolupráce a správy stále není v rámci EU dostatečně zavedený a měl by být dále zlepšován;

61. vyzývá Evropskou komisi, aby ve svých zprávách uznala aktivní zapojení několika místních a regionálních orgánů EU do celosvětových činností a sítí v oblasti biologické rozmanitosti, včetně poradních výborů ustavených na základě rozhodnutí X/22, jako jsou Poradní výbor subnárodních vlád a Poradní výbor měst v rámci Světové aliance pro činnost v oblasti biologické rozmanitosti na místní a subnárodní úrovni;

62. uznává příspěvek Evropské komise k rozhodnutí X/22 prostřednictvím tohoto průzkumného stanoviska a spolupráce na související studii VR a zapojení VR do společného prováděcího rámce strategie EU, kromě toho například prostřednictvím podpory (přes programy LIFE a INTERREG) budování kapacit a sdílení osvědčených postupů, a nových příležitostí v novém biogeografickém procesu a jeho platformě Natura 2000;

63. vybízí Evropskou komisi, aby specifickou úlohu místních a regionálních orgánů ve vnější činnosti EU zahrnula do svých zpráv o rozhodnutí X/22 pro Úmluvu o biologické rozmanitosti jako jednu z klíčových činností, kterou chce EK/EU v budoucnu dále podtrhnout, s výhledovým přezkoumáním (ve spolupráci s VR) dalších způsobů podpory decentralizované spolupráce mezi evropskými místními a regionálními orgány a jejich protějšky v rozvojových zemích a zemích sousedících s EU na téma udržitelné správy biologické rozmanitosti a ekosystémů ve spojení s opatřením g) rozhodnutí Úmluvy o biologické rozmanitosti X/22.

V Bruselu dne 26. června 2014.

předseda
Výboru regionů
Michel LEBRUN